

SLOVENSKI NAROD.

Imaja vsak dan s večer izveniš nedelje in pravnike tar velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 34 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam poji, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 80 K. — Na naročbo brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za ostanila se plačuje od petrostopne petti-vrate po 14 h, če se ostanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knafljovih ulicah št. 5. — Upravištvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravištva telefon št. 85.

Govor poslanca Ivana Hribarja

v proračunski debati dne 16. junija t. l.
(Dalje.)

Sedaj bi se pripomnil, da se povrnm k svojim prvotnim izvajanjem o zaposlenosti plemstva pri politični upravi, da uraduje med jurističnimi konceptnimi uradniki na Kranjskem 24 plemičev in 40 neplemičev, in da je med temi 44 Nemcev, 17 Slovencev in trije nemško misleči Slovenci, tedaj 44 Nemcev proti 20 Slovencev v popolnoma slovenski deželi.

Ako vzamem sedaj personalni stališ e. kr. političnih upravnih oblastnj v Trstu in na Primorskem, prisiljen sem skoraj misliti, da gledam v Gotavski almanah, ako bi me izredna oblika ne poučila drugače.

Večina konceptnih uradnikov v politični upravi na Primorskem je plemičev.

Hočem pa tudi takoj naglašati, da smo na Kranjskem, kar se tiče naše jezika, skoraj na slabšem kakor naši bratje na Primorskem napram ondotnim političnim oblastnjam, posebno še, kakor bodete slišali pozneje, napram justičnim uradnikom. Tam se vsaj spoštuje jezik naroda, toda pri nas na Kranjskem, na Štajerskem in Koroškem temu ni tako.

V zadnjih treh deželah se zasleduje germanizatorske tendence z vztrajnostjo, ki jo je treba ožigosati.

Preidem — čas hiti — k razpravljanju o razmerah v politični upravi ter bi rad pri tej priliki kot ljubljanski poslanec opozoril, da je justična uprava pred nekaterimi leti zgradila v Ljubljani zelo novo stavbo, v kateri so justične oblasti in državno pravdnštvo. To poslopje, ki je izpadlo končno prav lično, bi se bilo moralo po načrtu graditi večje, in le stiskanju takratnega finančnega ministra se je zahvaliti, da se je zgradba napravila za nadstropje nižja. Poslopje je, kakor sem že rekel, zelo lepo, in zadovoljni smemo biti, da se je postavilo. Iz prejšnjih prostorov, ki so bili popolnoma nezadostni, so se preselili sodni uradniki v nove svetle in zelo čedne prostore.

Toda že se kaže, kako napačno je bilo takrat štedenje, ko so prvotni načrt skrečili ter zgradili justično poslopje po novem načrtu.

Načelnik za visoke zgradbe v ministrstvu notranjih del je bil vsled tega postopanja neprijetno presenečen, in povem tudi takoj, da je bil ogorčen. Večkrat se mi je zaradi tega pritoževal. In kakor smo smo si tudi prizadevali, namreč mest-

na občina, poslanci in predsedstvo deželnega sodišča v Ljubljani, a pomagalo ni nič: 500.000 K so morali črtati in sedaj se kaže, kako nespačetno se je takrat postopalo. Pisarne deželnega sodišča in državnega pravdnštva so nameščene v dostojnih prostorih, toda pod vsako kritiko je, kako je v tem novem, sicer primerno zgrajenem poslopju, nameščeno okrajno sodišče. Tam imajo sodniki pisarne dolge 5 do 6 metrov in široke 2 do 3 metre; v teh pisarnah, ki so skoraj manjše kakor celice jetnikov, morajo uradovati, zasliševati stranke, katerih čisto pride istočasno v urad 5, 6, 7, ali še več.

Takisto se mora grajati, da se določene za dva izvensporna oddelka, dva kazenska oddelka in tri tožne oddelke samo tri razpravne dvorane. Čestokrat se prigodi, zlasti v izvenspornih zadevah, da morata dva sodnika razpravljati v isti dvorani ter istočasno zasliševati stranke in priče. Vsakomur mora biti jasno, kako zelo otežkočeno je v takih slučajih pravosodstvu.

Prepričan sem, da se bo skoraj pojavila potreba, poslopje povečati. Zato se obračam na njega prevzvišenost gospoda pravosodnega ministra s prošnjo, naj si razmere pri okrajnem sodišču ljubljanskem natančno ogleda in čimnapreje ukrene vse potrebno. Pripomnil bi še, da je na pr. registratura, v kateri je shranjen marsikateri dragoceni spis, nameščena v kleti, ki se ne more dovolj zračiti; če bi se ta klet tudi mogla zračiti, vendar je tako vlažna, da je greh, ako se v njej nahaja registratura.

Gospoda moja! Lani sem vložil predlog glede zgradbe stanovanj za pazniško osebo. Izražam tu željo, naj bi se tej, gotovo upravičeni zahtevi ugodilo, da tem ljudem ne bo treba hoditi v okolico ljubljansko, kjer morajo sedaj stanovati zaradi pomanjkanja stanovanj in zaradi draginje stanovanj v Ljubljani. Ker je stavbišče na razpolago, se bo glavica gotovo obrestovala, da njega prevzvišenost gospod finančni minister gotovo ne bo imel povoda delati kakšne zapreke, kadar mu bo gospod pravosodni minister vročil predlog, naj nakaže izplačilo dotičnega zneska.

Prehajam sedaj k skeleči točki, o kateri se je že čisto razpravljalo tako v tej visoki zbornici kakor tudi v časopisju, namreč k napredovalnim odnošajem, ali boljše rečeno, k zapostavljanju slovenskih sodnih uradnikov v področju graškega višjega deželnega sodišča. Že pod prejšnjimi predsedniki tega nadsodišča, Waserjem, Schmidtom, Gleispachom so bili slovenski sodni uradniki izključeni iz služb kot predsed-

niki ali svetniki pri višjem deželnem sodišču v Gradcu ali pri najvišjem sodnem dvoru; na ta mesta so imeli pravico samo sodniki patentirano nemško - nacionalnega mišljenja. Pod predsedstvom viteza Pitreicha pa se je inanguliralo takšno protekcijsko gospodarstvo, ki je ogorčilo celo čislane gospode kolege na levi strani te zbornice. To je tudi dalo povod gospodu poslancu Einspinnerju, da je vložil 25. junija 1907. leta na pravosodnega ministra ostro interpelacijo, v kateri z bengalično lučjo osvetljuje protekcionizem, ki se je vgnezdil pri graškem nadsodišču.

Ako se torej lastni somišljeniki predsednika graškega nadsodišča Pitreicha zgražajo nad temi razmerami, je pač umljivo in si lahko vsakdo izmed čislanih gospodov poslancev predstavlja, koliko zapostavljanja morajo pretrpeti šele slovenski sodni uradniki v področju graškega deželnega nadsodišča. (Pač res!) Sklicujem se tu radi kratkosti na izvajanja svojih čislanih gospodov tovarišev dr. Ploja in dr. Korošca v proračunskem odseku.

Interpelacija spoštovanega gospoda Einspinnerja je imela, gospoda moja, ta uspeh, da so nemški sodni uradniki, zlasti oni 7. činovnega razreda, ki so bili preje opetovano zapostavljeni, mahoma avanzirali, dočim se je pri tej priliki slovenske sodne uradnike, ki so bili ne le zrefi za avanzma, ampak tudi po kvalifikaciji za to sposobni, odpravilo s tem, da se je dvema izmed njih podelili ceneni naslov in značaji.

Dočim je torej interpelacija gospoda Einspinnerja imela tak uspeh, so izvajanja gospodov tovarišev dr. Ploja in dr. Korošca provzročila, da so bile odbite prošnje slovenskih sodnih uradnikov 9. činovnega razreda za premostitev v višji razred. Zato pa sta morala dva okrajna sodnika stopiti v pokoj, (Čujte! Čujte!) in sicer vkljub temu, da slovenski sodni uradniki ne zaostajajo za svojimi nemškimi kolegi, niti kar se tiče sposobnosti, zmožnosti, uporabe, ambicije, kamoli v kar se tiče kvalitete in kvantitete storjenega dela. Vsi ti imajo samo eno napako, ki pa je v očeh gospoda Pitreicha seveda eden najglavnejših grehov, da so rojeni kot Slovenci in da čutijo s prebivalstvom, med katerim žive in službajejo. Slovenski sodni uradniki niso pristopni narodnemu fanatizmu, kakor njihovi nemški tovariši, katerim štejejo v posebno zaslugo njihovo odločno nemško mišljenje in pospeševanje nemštva. To se jim računi tudi za izredno sposobnost za avanzma, zlasti v višjih službah.

Njega prevzvišenost gospod minister se naj ne sklicuje na kvalifi-

kacijska mnenja personalnih senatov, posebnih kvalifikacijskih komisij in predsedstev! Saj vendar ni tajnost, kako se sestavljajo tako kvalifikacijska mnenja, kako čisto so tem mnenjem temelj politični in osebnostni motivi. Kako se čisto uradniki, ki so leta in leta veljali za nesposobne, mahoma proglašajo za cerkvene luči in genije, in kako se čisto nasprotno sposobni uradniki uničujejo. Po mojem mnenju je že zadnji čas, da se odpravi dosedanji način kvalifikacije in se nadomesti s časovnim napredovanjem. (Pritrjevanje).

Gospoda moja! O tem predmetu je včeraj že govoril poslanec z one strani te zbornice, gospod tovariš Tomola. In posebno zadoščenje mi je, da sem z njim v tem oziru popolnoma enakega mišljenja. Zelel bi same, da bi se v vseh uradniških kategorijah čim najpreje uvedel časovni avanzma.

Samo temu protekcionizmu je pripisovati, da se v okolici graškega nadsodišča izpraznjene službe enostavno ne razpisujejo in kakor najnovejša imenovanja kažejo, oddajajo šele po dolgih interkalarih. To se dela očitno samo v ta namen, da bi se a priori spravili v dotične službe gotovi protežiranci, pri čemer je zopet odločilno odločno nemško-nacionalno mišljenje in okolnost, da so na vrsti slovenski prosilci. Tako ni razpisano mesto podpredsednika v Ljubnem, služba višjega sodnega svetnika pri nadsodišču in pri deželnem sodišču v Gradcu, mesto sodnega svetnika v Novem mestu, okrajnega sodnika v Trebnjem in več služb okrajnih sodnikov na Štajerskem. Istim vzrokom je pripisovati tudi dejstvo, da se nahajajo gotovi visoki sodni funkcionarji vkljub dovršeni 35letni, da celo 40letni službeni dobi še vedno v aktivni službi, očitno da hranijo prostor za gotove protežirance. Ako vzlic temu odpade semterjaka kaka drobtinica slovenskim sodnim uradnikom v 9. in 8. činovnem razredu, je to proračunjeno v svrhu, da se prikrije krivica in da se da kompenzacija nemškemu posestnemu stanju. To dokazujejo zadnja imenovanja, pri katerih je bil v kompenzacijo za avanzma treh mnogokrat preteriranih slovenskih sodnih uradnikov iz 9. v 8. činovni razred imenovan za namestnika državnega pravdnika v Novem mestu — kakor se splošno govori proti predlogom podrejene instance — odločno nemško-nacionalni uradnik, da bi se s tem mesto namestnika državnega pravdnika v Novem mestu uvrstilo v nemško posestno stanje.

Ako se torej od sodnih uradnikov, kakor je naglašal v tej visoki zbornici gospod pravosodni minister, zahteva, da se uklanjajo disciplini

in uradujejo ne oziraje se na strankarske boje, naj njega prevzvišenost prednjači z dobrim zgledom in naj pri imenovanjih vedno pazi na vrsto sposobnosti, zmožnosti, uporabe, ne pa na pokoljenje in na strankarsko stališče. (Prav res!)

Pri tem bi gospoda pravosodnega ministra opozoril, da se je v najnovejšem času, kar je javna tajnost, vgnezdila v področju graškega nadsodišča zelo čudna razvada, da predsednik višjega deželnega sodišča razpravlja s predsedniki svojega področja uradne, zlasti pa personalne zadeve, v privatnem dopisovanju; da se na temelju takih zasebnih korespondenc izdajajo odredbe in izvršujejo imenovanja, kar mora pri vsakomur, najbolj pa pri prizadetih zbuditi začudenje. S tem postanejo iluzorna celo kvalifikacijska mnenja senatov in komisij. To postopanje znači, ker se ne da kontrolirati, veliko zlorabo, ki zahteva, da se takoj odpravi, in to tembolj, ker zbujajo upravičen sum, da ima gospod Pitreich s svojimi predsedniki vred slabo vest, se boji jasnosti in se skuša odtegniti vsaki odgovornosti. Reševanje personalnih zadev potom privatnega dopisovanja pa je tudi zategadelj nedopustno, ker se na ta način na stežaj odpirajo vrata protekciji in ker zapostavljenec nikakor ni mogoče nastopiti pravočasno proti prizadeti mu krivici, ker mu ni znano, odkod izvirajo enostranske, neresnične informacije, ki se ne nahajajo v aktih.

To postopanje pa vsebuje tudi nevarnost, da razpravljajo predsedniki s svojimi podrejenimi sodniki uradne zadeve potom privatne korespondence in izdajajo na posamezne sodne uradnike brez vsake odgovornosti ukaze, ki jih ni mogoče kontrolirati.

Njega prevzvišenost gospod minister naj torej o tem, kar sem navedel, razmišlja in naj napravi kolnece tem nezdržljivim razmeram, naj nastopi proti protekcionizmu in naj priskrbi, da se bo pravično, neodvisno od političnih in osebnih ozirov presojalo slovenske sodne uradnike. V to svrhu bi bilo njega prevzvišenosti pač priporočati, da bi kompetentne prošnje za mesta po pokrajinah, kjer stanujejo Slovenci, vsaj površno sam pregledal, ne pa jih, kakor je to običajno, prepuščal nemškemu ministru-rojaku in se o prizadejih krivih šele informiral iz podanih interpelacij.

(Konec prihodnjšč.)

Državni zbor.

Dunaj, 25. junija. Danes se vrši prvič tudi ponočna seja. Ako je predsedstvo prav izračunilo, bo zad-

LISTEK.

Westfalsko in Porensko.

To kar so za Avstrijo češke dežele, je za Nemčijo Vestfalsko in Porensko. Enako kakor je na Češkem osredotočeno bogastvo cele države v razmerju k ostalim deželam države v največji meri, naj se že tiče industrijskega, trgovskega ali gospodarskega razvoja, v isti meri se vzdiga nad ostalimi deželami nemške države Porensko in Vestfalsko. Premogokopi, obsežna obrtna podjetja vseh strok in vrlo razvito življenje na trgovskem polju vobče — to vse je povzneslo tedeželeza jako visoko stopnjo narodno - gospodarskega razvoja.

Zadostuje zasledovati rast nekaterih prvih mest teh dežel, da se prepričamo o resničnosti te trditve. Za primer navajam tu sledeče številke: Essen — »mesto Kruppovo«, je šlo koncem leta 1900. 118.000 prebivalcev in pri ljudskem štetju leta 1905. že 229.000! Torej za pet let

skoro dvojno število. Še bolj so se razširila sledeča mesta: Duisburg, kojega prebivalstvo je znašalo leta 1905. 191.000 prebivalcev, medtem ko je leta 1900. šlo samo 92.000 duš. Bochum na Vestfalskem je takom petih let vzrastlo ogromno, kajti nasproti 65.000, se je našlo leta 1905. že 118.000 duš in končno Gelsenkirchen, ki preseneča s pravo ameriško hitrostjo: leta 1900. je šlo 38.000 duš in leta 1905. ne manj nego 146.000. To so mesta, kjer sta se industrija in trgovina šele v poslednjih desetletjih zakoreninili. Ostala mesta, kjer se narodno-gospodarski razvoj že dalje časa nahaja na vrhuncu, napredujejo v počasnejšem tempu. To: Kolin nad Renom (456.000 proti 372.000 duš), Düsseldorf (252.000 — 214.000 prebivalcev), Dortmund (175.000 — 147.000 prebivalcev), Elberfeld (168.000 — 157.000 preb.), Barmen (156.000 — 142.000 prebivalcev), Cahi (Aachen) (144.000 — 135.000 prebivalcev) in Krefeld 110.000 — 99.000 prebivalcev).

Vestfalsko in Porensko so najindustrijalneje dežele ne samo v Nemčiji, ampak v Evropi sploh. Razsežne

premogove žile so izdatna podpora vseh ostalih industrijskih panog, ki zopet povzročajo nad mero živahnega trgovskega gibanja in povzročajo obrat na takšno stopnjo, da zastoj iščemo na evropskem kontinentu enakega primera.

To dejstvo tudi opravičuje neizmerno veliko število inozemskega delavstva v teh krajih, tako, da ne omenjati tega pojava, bi bilo znamenje površnosti. V prvi vrsti je to prebivalstvo poljske narodnosti iz vzhodne Prusije, ki opušča svojo očino v nadi, da si zagotovi boljši zaslužek, kar se mu praviloma tudi posreži.

K tem se družijo, — kar se števila tiče v enakem razmerju — prebivalstvo naše države, in sicer vseh narodnosti. Posebno Slovencev je tu na tisoče in je bil tudi vzrok, da pišem ta članek. Večkrat me kličejo za tolača na avstro-ogrski konzulat v Kolinu nad Renom, in nekoč sem bil tam slučajno navzoč pri naboru; bili so tu Čehi, Slovenci, Hrvati, Poljaki, Slovaki, Madžari, Italijani, Nemci in dva poljska Žida. Vseh nad 400. Pestrost naše mile Avstrije se je kazala tu v najživejšem primeru. — Na tretjem mestu pa je treba omeniti

laških delavcev, ki ravno tako v obilnem številu iščejo tu svoj kruh.

Kakor sem že omenil, povzroča vrlo razvita industrija vestfalskoporenska tudi izredno trgovsko živahnost. Poleg obsežnih veletrgovin, vidimo tu krasno opremljene detajlne trgovine v takem številu, da vprašujemo po možnosti eksistence toliko enovrstnih podjetij v okraju primereoma malem. In vendar je ta eksistenca možna, a to ob sijajnih razmerah! Vzrok leži v blagostanju prebivalstva, ki ga povzroča industrija. In tako najdemo v več kot 20 mestih Vestfalskega in Porenskega trgovske hiše akcijske družbe Leonhard Tietz v presenetljivi obsežnosti, poleg njih se istotako dostojno reprezentujejo detajlni zavodi družb ali privatnih oseb. Trgovski in nakupni domi *) so nameščeni v kras-

* Warenhäuser — pod to besedo se razume v Nemčiji eno ogromno detajlne trgovine, ki imajo napredaj vse, ravnotako sadje kakor platno in sukno, ravnotako knjige kakor posode; za one trgovine velikega sloga, ki nimajo na skladi hranil, knjig, pohištva itd. ter se samo z eno panogo v velikem pečaju, se je tu udomačil izraz „Kaufhäuser“.

nih stavbah, prelesto urejenih. Prave palače so tu zgrajene, da služijo edino stiku prodajalca s kupujočim, palače, ki propovedujejo razvitek in silo trgovskega napredka Nemcev. Našinec, ki mu je dana priložnost gledati vse to od blizu, je gotovo čudno pri sreč, in v mislih se zateče v bedno domovino...

Saj se tukaj šele lahko prepričamo o tem, kaj nam manjka! Seveda stopili smo korak naprej, ali pri tem mnogi pozabljajo, da drugi tudi napredujejo, ali hitreje ali enakim tempom, v tem nečem biti sodnik. Niti cela dva milijona napram 60 milijonom Nemcev vendar ne smemo dejati rok križem. Naj tudi tu veljajo besede pesnikove: »Slab je samo ta, kdor je izgubil vero v sebe, in mal je ta, kdor mali samo pozna cilj.« Je to v ostalem tema že tako znano, da ni potreba o tem nadalje razpredati. Ali ta resnica se vtrira neodoljivo zopet in zopet vsakemu našinec v misel, proučava li razmere v tujini.

Kolin nad Renom.

Franjo Krašovec.

nji govornik v proračunski debati poslanec Muchitsch končal svoj govor ob 3. uri zjutraj, nakar se bo takoj začelo razpravljati o 25 stvarnih popravkih, da bo imelo jutri glasovanje pristo pot. Mogoče je seveda, da bo debata še prej končana, ako se posreči katerega govornika še pregovoriti, da se odpove besedi. Glasovanje bo zelo komplicirano, ker bo treba glasovati o proračunu za vsako ministrstvo posebej in posebej o neštivilnih resolucijah. Pri glasovanju o ustanovitvi nenemških visokih šol bodo Nemci zahtevali, da se konstatira razmerje glasov. Potemtakem bo trajalo glasovanje jutri do popoldne. Takoj po glasovanju se pošlje proračun gosposki zbornici, ki ga bo že zbrana pričakovala, da sklene začeto razpravo o njem v soboto.

V začetku današnje seje je interpeliral poslanec dr. Benkovič trgovskega ministra, zakaj je brežiško okrajno glavarstvo odreklo podelitev neke gostilniške koncesije. Potem se je nadaljevala proračunska debata. Med zaostalimi govorniki je bil tudi poslanec Demšar, ki se je pritoževal, da gozdarstvo čimdalje bolj izpodriva planšarstvo, nadalje nad postopanjem gozdarskih uradnikov napram prebivalstvu, češ, da so to policaji, ne pa gozdarski uradniki. Poljedelski minister dr. Ebenhoch: »Temu se bo že odpomoglo.« Končno se je govornik pritoževal, da gozdarske oblasti rešujejo slovenske vloge nemško.

Dunaj, 26. junija. Ker so vsi govorniki v nocojšnji seji prekoračili kontingent, je predsednik sklenil, prekiniti sejo že ob 1. popoldni ter dognati proračunsko debato šele danes podne.

Iz Šusteršičevega kluba zopet slepijo javnost.

Dunaj, 25. junija. Poslanec dr. Šusteršič in dr. Korošec sta konfirala danes z ministrskim predsednikom zaradi nujnega predloga o justičnih razmerah na Koroškem. Izvedelo se je, da je bil uspeh konference ta, da se nujni predlog — umakne. Ravno isti manever pripravlja sedaj Šusteršičev klub z jezikovnim načrtom za slovenske dežele. Izvolil se je pododsek, ki naj izdela načrt ter ga predloži parlamentu. Toda vlada že ve, da ima opraviti s psevdoradikalizmom. Obljubiti ji je treba le kake materialne koncesije v strankarske namene, in načrt se — umakne.

Zvišanje davka na žganje zagotovljeno.

Dunaj, 25. junija. Kakor se je že brzojavno sporočilo, je zagotovljena stvar, da se bo v poslanski zbornici še v sedanjem zasedanju razpravljalo o zakonskem načrtu za zvišanje davka na žganje, oziroma o enoletnem provizoriju na zvišani podlagi. Skoraj vsi svobomiselniki nemški poslanci so se izrekli, naj se dovoli tak enoletni provizorij, da bo mogoče v številkah proračunski, kako bo zvišanje učinkovalo, preden se sklene definitivni zakon. Tudi v poljskem klubu je opozicija ponehala ter bodo tudi dosedanja nasprotniki zvišanju tozadevnega zakona soglasno glasovali za enotni provizorij. Edini nasprotniki ostanejo le še socialni demokrati, ki pa bodo le govorili proti predlogi, potem pa mirno pustili, da se jih preglasuje.

Proračun pred gosposko zbornico.

Dunaj, 25. junija. Mnogi člani gosposke zbornice agitirajo med tovariši za to, naj bi gosposka zbornica protestirala proti počasnemu poslovanju poslanske zbornice s tem, da pusti nastopiti ex lex stanje. Proračunski provizorij poteče namreč s 30. jun. S 1. jul. imamo brezskornito stanje, ako gosposka zbornica ne sprejme proračuna dne 30. junija. Ako hoče to storiti, morala se bo prenačrtati v razpravah. Med desničarji pa agitirajo posebno škofje — tudi ljubljanski Jeglič — bil pri današnjih posvetovanjih — za to, naj v znak protesta zaradi Wahrmondove afere gosposka zbornica glasuje proti proračunu naučnega ministra.

Vseslovenska konferenca Pragi.

Praga, 25. junija. Vseslovenske konference se udeležijo Bolgari, Hrvatje in Srbi, vsaka narodnost po štirih delegatih. Izmed Slovencev so obljubile udeležbo vse skupine, razen S. L. S. Ako se slovenski klerikaleci ne udeležijo konference, se število delegatov, ki jim je bilo namenjeno, razdeli med ostale Slovence. Konservativne Poljake bo zastopal grof Dzieduszycki, moravsko katoliško-narodne pa poslanec Šilinger.

Sestanek med ruskim carjem in francooskim predsednikom.

Petrograd, 25. junija. Nemški cesar se še ni pomiril vsled sestanek med carjem in angleškim kraljem, in že je napovedan nov prijateljski sestanek v Revalu, namreč s predsednikom francoske republike Fallièresom, ki pride v spremstvu ministra Pichona v Reval dne 27. julija. Carja bodo spremljali ministrski predsednik Stolypin, minister zunanjih del Izvolski in minister mornarice Dikov. To je pač dokaz, da se bodo sklepali važni politični dogovori.

Strahovlada v Perziji.

London, 25. junija. Predsednik parlamenta se je v ječi obesil, ker je vedel, da ga čaka strašno trpinčenje. V šahovem tabornu so obesili dva narodnostna voditelja, nekega duhovnika in urednika, in sicer v šahovi navzočnosti. Ostale ujetnike je dal šah grozovito preteptati. Pred angleško poslaništvo je poslal šah vojake, katerim je ukazal, naj vsakogar ustrelje, ki bi se hotel začet tja. Finančni minister, poslanec Sadik Hasred in parlamentarni tajnik, so s svojimi rodbinami pribežali v italijansko poslaništvo. Poslaniki so naznanili poveljniku šahove telesne straže, da se sicer ne marajo vmešavati v notranje zadeve Perzije, da pa neprestano ropanje in morenje nedolžnih, globoko obžalujejo in obsojajo. Šah ima namreč proskribirane vse neljube mu opozicionalce ter da po tem seznamu vsak dan katero hišo bombardirati in pleniti. Sploh je mesto v rokah razdivjanega vojaštva. Uglednega poslanca Ibrahim Khana so vojaki ubili. Šah je imenoval ruskega vojaškega polkovnika za vojaškega guvernerja v Teheranu.

Petrograd, 25. junija. Vladni listi poročajo prikrito, da je vlada pripravljena za oboroženo varstvo Rusov v Perziji, ako bi se perzijske zmešnjave razvile tako, da bi bilo življenje ruskih podanikov v nevarnosti. V ta namen so ruske garnizije v Kavkazu že mesece pomnožene na vojno stanje.

Dnevne vesti

V Ljubljani, 26. junija.

— **Pravičnost škofa Jegliča.** Škof je župniku Broetu zagrozil, da mu vzame mašo, če bi sodeloval ali se sploh samo udeležil kake privedve ali kake veselice, ki nima klerikalnega značaja. Ta nezasišana škofova prepoved je razburila najširše kroge, ker žali pravni čut vsakega spodobnega človeka. Kdor ima kaj čuta za pravico in za pravičnost, prizna, da je škofovo postopanje pravi škandal. Ta škofova prepoved priča jasno, kako krivični in pristranski je škof Jeglič. Priča pa tudi, da škof ne dela nobenega razločka med katoliško cerkvijo in med podlo klerikalno stranko. Ker hoče s cerkvenimi sredstvi krotiti in ubijati ljudi, ki svoje cerkvene dolžnosti vestno in natančno izpolnjujejo, pa nečje trobiti v rog klerikalne stranke. Župnik Broe se ni niti za las pregrešil zoper dolžnosti vernega katoličana in duhovnika, s polnim prepričanjem lahko rečemo, da je stokrat boljši katoličan in duhovnik kakor škof, ali ker dela za družbo sv. Cirila in Metoda in za slovensko stvar in neče hlapčariti klerikalni stranki, ga hoče škof s cerkvenimi sredstvi ubiti. Iz tega še lahko sklepa, da je postala katoliška cerkev dekla kranjske klerikalne stranke, te podle, lažnjive in propadle stranke, ker postavlja škof cerkevna sredstva v službo te politične stranke. Daleč je pripeljal škof Jeglič katoliško cerkev na Kranjskem. Kaj škof ne pojmi, da uporabljajo cerkevna sredstva v korist politični stranki kompromituje cerkev? Ali more zahtevati, da naj ljudje cerkev spoštujejo, če škof tako postopa? Ali ni škofovo postopanje očitna zloraba cerkvene njegove oblasti? Tudi najpriprestejši človek čuti, da je v Brechtovem slučaju škof pokasal le svojo nasilnost, svoje besno sovraštvo do vzornega duhovnika, ki neče klerikalcem tlačniti in pa svojo popolno pristranost. Vsakdo ve, da je klerikalnim duhovnikom vse, pa že prav vse dovoljeno, če le pridno agitirajo za klerikalno stranko. Vse smejo počenjati, živeti smejo kakor hočejo, vse se jim priznane, dočim hoče škof župnika Broeta kar ubiti, samo ker dela in se trudi za družbo sv. Cirila in Metoda. In spričo takemu početju se škof še čudi, da ima samo pri najneumnejših klerikalcih in krivih deklah kaj škofovske veljave, pri drugih ljudeh pa da je prišel ob zadnjo sled ugleda.

— **Javni shod velikov priredi** dež. poslanec E. Gangl v četrtki, dne 2. julija t. l., zvečer ob pol 9.

v pivarni pri „Črnem orlu“ v Idriji. Poročal bo o sadnjem zasedanju dež. zbora kranjskega.

— **Shod zastopnikov narodne stranke za štajersko** bo v nedeljo, 28. t. m. ob 11. popoldne v veliki dvorani „Narodnega doma“ v Celju. Na dnevnem redu so te-le točke: 1. „Položaj štajerskih Slovencev in narodne stranke“, poročila dr. Vekoslav Kukovec; 2. „Položaj v državnem zboru“, poročila dr. poslanec Fran Roblek; 3. „Narodna založba“ in „Nar. List“; 4. „Dejelnost borska volilna reforma in nove volitve v deželni zbor“, poročila dr. A. Božič. Popoldne ob 4. je sklican občni zbor „Zveze narodnih društev za štajersko in Koroško“.

— **Imenovanje v konzulatski službi.** Dosedanji avstro-ogrski podkonzul v Beogradu, naš rojak dr. Josip Goričar, doma iz Mozirja v Savinjski dolini, je imenovan za voditelja avstro-ogrskega konzulata v Nišu na Srbskem.

— **Dopolnilne volitve** za „Trgovsko in obrtno zbornico“ bo vodil deželni-ovladni svetnik dr. Gustav Kulavicz.

— **Omikani duhovniki.** V celjskem „Narodnem Listu“ čitamo: „Piše se nam, da dekan Caf pri Sv. Tomažu pri Ormožu v spovednici zabavlja na napredne slovenske liste. Tako na pr. imenuje „Slovenski Narod“ kranjskega prašička, „Narodni List“ pa celjskega pujska. Kakor vidimo, se dekan Caf prav posebno peča s „svinjerejo“, toda pazi naj, da ga eden ali drugi teh njegovih „varovancev“ ob priliki ne prime za jezik!“

— **Razvite zastave slov. pevskega društva „Ljubljanski Zvon“.** Priglasila se je tudi „Zveza slov. pevskega društva“ in „Olepševalno društvo“ v Rožni dolini. — V nedeljo, 28. t. m. bode po razvitu zastave, nekako ob enajstih popoldne slovesni obhod po mestu z „Društveno godbo“ na čelu in s priglasenimi društvi. Obhod se bode začel pri „Narodnem domu“ in pojde mimo gledališča v Knafove, od tu v Šelenburgove ulice ter mimo uršulinskega samostana ter deželnega dvorca v Gospodske ulice, čez Turjaški trg na Breg, čez Šentjakovski most in Trubarjeve ulice na Sv. Jakoba trg, Stari, Mestni trg, skozi Stritarjeve ulice na Marjin trg, in po Prešernovih ulicah ter Franc Jožefovi cesti v „Narodni dom“.

— **Za ljudsko veselico**, ki bo v nedeljo ob štirih popoldne na vrtu „Narodnega doma“, se instalira še mnogo novih električnih žarnic, postavlja se že tudi oder in paviljoni za pecivo, za sladoled in za šampanjec ter cvetličnjak. Trg pred Narodnim domom se bo primerno okrasil in tamkaj tudi postavil paviljon za „razvite“. Omeniti se mora še tudi, da se bo vino in pivo točilo po navadnih cenah brez poviška.

— **Slovenska banka.** Pod predsedstvom župana Hribarja je bilo na Dunaju v sredo posvetovanje zastopnikov jugoslovanskih bank. Razpravljalo se je o ustanovitvi slovenske banke v smislu dogovorov, ki so jih imeli dr. Kramar, Hribar in dr. Hlibovickij v Petrogradu. Vsi udeležniki tega sestanka so se izrekli za ustanovitev te banke in izvolili poseben odbor, ki naj pri nadaljnjih prizadevanjih za ustanovitev te banke zastopa stališče jugoslovanskih denarnih zavodov. Ker so tudi češki, poljski in ruski denarni zavodi zagotovili svoje sodelovanje, je ustanovitev slovenske banke zagotovljena. Dosedaj je bilo v Avstriji, Srbiji in Bolgariji subskribiranih 50 milijonov kron za slovensko banko.

— **Shod slovenskega dijaštva v Pragi.** Včeraj so se sešli v zlati Pragi zastopniki vsega naprednega slovenskega dijaštva na shod, ki se bo vršil v znamenju idej novega slovanstva, formuliranih na sestankih deputacije avstrijskih državnih poslancev z ruskimi in poljskimi politiki v Petrogradu in v Varšavi. Prišli so na dijaški shod zastopniki vseh slovenskih narodov, Rusov, Malorusov, Poljakov, Slovencev, Hrvatov, Srbov, Slovakov in Bolgarov. V sredo zvečer je bil v Meščanski Besedi prijateljski sestanek, kateremu je predsedoval Malorus Struk. Včeraj popoldne je v mestni dvorani praški župan dr. Groš pospravil slovensko dijaštvo, na kar se je začel kongres, ki bo končan v torek. Uspehi posvetovanj in diskusij se bodo precizirali v posebnih resolucijah.

— **Vseslovenska konferenca v Pragi.** „Narodni Listy“ poročajo: „Praške vseslovenske konference se udeležijo štirje voditelji bolgarskih političnih strank, zastopniki vseh strank iz kraljevstva Srbskega, zastopniki vseh strank iz Hrvaškega, zastopniki vseh slovenskih narodnih strank s edino izjemo klerikalcev, ki se še niso prijavili. Če odpoveda svojo udeležbo, bo se njim pripadalo še število mandatov porazdelilo med ostale Slovence. Češke klerikalce

z Moravskega bo zastopal poslanec P. Šilinger, konservativne Poljake pa poslanec grof Vojteh Dzieduszycki.

— **Odlični rojak v Ljubljani.** Danes se mudi v Ljubljani skladatelj slovenske narodne himne „Naprej zastava Slave“ gosp. Davorin Jenko, član kralj. srbske akademije v Beogradu. Odlični gost, brat pokojnega pesnika Simona Jenka, se je nastanil v hotelu Lloyd.

— **Celjski okrajni glavar baron Müller** se ni udeležil slavnosti v proslavo stoletnice celjske gimnazije. Vseled tega ga nemški listi hudo napadajo. No, baron Müller bode pač lahko opravičil svoje postopanje ter stvar navzgor pojasnil, kakor gre. Če se avtohtono prebivalstvo nesramno žalipo peščici nemških ptujcev, potem vendar političen šef ne more biti poleg. Zato pa je bilo edino pravo od celjskega glavarja, da k omenjeni slavnosti ni šel.

— **Z Vrhniko** se nam piše: Včeraj bi se imela tu vršiti obravnava o tožbi nadučitelja Avg. Korbarja iz Preserja proti posestniku Jos. Maziju iz Dol. Brezovice pri Preserju radi žaljenja časti. Ker je pa Mazi prosil odpustitve, se je vsa stvar poravnala izvensodnijskim potom tako, da je Mazi plačal troške in 25 K za učiteljski konvikt ter 25 K za družbo sv. Cirila in Metoda.

— **Slovensko uradovanje** je sklenila občina Verjane pri Sv. Trojici v Slovenskih gorah. Slovenske občine, posnemajte jo!

— **Pri upravnem sodišču** se vrši dne 4. julija javna razprava o tožbi Tomaža Pavšlarja v Kranju proti poljedelskemu ministrstvu zaradi neke vodne pravice in o tožbi Vinka Majdiča proti istemu ministrstvu in proti Pavšlarju zaradi povrnitve stroškov v isti pravni stvari.

— **Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Ribnici**, katera praznuje letos svojo desetletnico, priredi na korist družbi dne 12. julija v Ribnici veliko ljudsko veselico z godbo, petjem itd. Začetek ob 4. popoldne. K obilni udeležbi vabi vljudno odbor.

— **Žalaka moška podružnica sv. Cirila in Metoda** ima na praznik sv. Petra in Pavla ob pol 4. popoldne v dvorani Hausenbichlerjevi svoj redni občni zbor.

— **Poročil** se je 25. t. m. gospod dr. Pavel Metod Indra, okrožni zdravnik v Planini, z gospo Josipino Prokopovo roj. Kalmus. Čestitamo!

— **Telovadno društvo „Sokol“ v Novem mestu** priredi v nedeljo, 5. julija (v slučaju neugodnega vremena 12. julija) v gozdu gosp. R. Smoleta ljudsko veselico z raznovrstnim sporedom. Ob tej priliki nastopi prvič naraščaj. Podrobni spored se objavi z lepaki.

— **Ustanovni občni zbor logaškega „Sokola“** se vrši v soboto, 27. t. m. ob polu 9. zvečer v gostilni g. Hladnika na Brodu.

— **Spored zletu notranjskih sokolskih društev v Logatec** je sledeči: 1. Ob 2. popoldne: Sprejem sokolskih društev na železniški postaji. 2. Sprevod na slavnostni prostor pri hotelu „Kramar“. 3. Ob 4. popoldne: Javna telovadba a) proste vaje članstva, b) vaje s prapori, izvajajo ženski oddelki, c) orodna telovadba, d) proste vaje naraščaja, e) proste vaje izbranih telovadcev. — Narodna veselica s petjem, godbo, plesom, srečelovom itd. Vstopnina: Na veselici prostor 20 vin., k javni telovadbi za sedež 60 vin., stojišča 20 vin.

— **Bratje Sokoli!** Notranjska sokolska društva priredi v nedeljo 12. julija t. l. v Logatcu javno telovadbo, združeno z veliko narodno veselico. Bratsko prisrčno vabimo na zlet vsa pred vsem pa bližnja bratska društva. Pohitite ta dan v kar najobilnejšem številu k nam, da tako povzdignete in razširite sokolsko misel po celi Notranjski. Dokažite z nami javno svoje blago stremljenje za vzvišenim ciljem in krasno nalogo Sokolstva! 12. julija torej na svidenje v Logatcu. Na zdar!

— **Pripravljajni odbor.** Kranjskogorska podružnica „Slovenskega planinskega društva“ ima v nedeljo, dne 5. julija ob 3. popoldne izredni občni zbor v prostorih hotela „Razor“ v Kranjski gori.

— **Čebelarica podružnica v Kamniku** priredi snod 29. t. m. ob 4. popoldne pri uljniku gosp. predsednika Sallatha v Podgorju. Na shodu bosta predavala g. nadučitelj Likozar in podružnični predsednik.

— **Ustanovni čebelariki shod v Radovljici** se vrši 28. t. m. ob 3. popoldne v ondodni šoli. Na shodu bo predaval zastopnik osrednjega čebelarkega društva g. nadučitelj Likozar. Pričakuje se obile udeležbe.

— **Komjerski odsek kmetijske družbe kranjske** ima svoj občni zbor dne 9. julija popoldne ob štirih v posvetovalnici o. kr. kmetijske dru-

žbe. Želi se mnogobrojne udeležbe od strani konjerejev članov.

— **Splošno slovensko žensko društvo** opozarja vse odbornice in članice na slavnosti ob priliki razvija „Zvonove“ zastave. Izražamo vsemu društvu naše simpatije.

— **Strelski klub „Triglav“** priredi v nedeljo zjutraj izlet v Vrata. Člani se vabijo, naj se izleta polnoštevilno udeležijo. Odhod iz Ljubljane z vlakom ob 5 zjutraj.

— **Društvo slovenskih trgovskih sodelavcev v Kranju** „naznanja tem potom vsem gg. trgovcem in trgovskim nastavljenecem, da je o. kr. dež. vlada potrdila pravila posredovalnega odseka, ter da že posredovalnica pridno deluje. Prosimo torej gospode trgovce, da se v službi oddaje služb zglašijo pri našem društvu, katero bo radevolje z vsestranskimi pojasnili postreglo. Ob enem pa pozivljamo vse gospode trgovske sodelavce, da se pridno oprimejo našega društva. ter vsi kot redni člani pristopijo. Nudila se jim bode ugodnost, katere še danes ne moremo razglasiti, ker še prememba pravil ni potrjena. Za vsakršna pojasnila se je obračati na: „Društvo slov. trgovskih sodelavcev v Kranju“.

— **Ciril-Metodove vžgalice** dobile so zopet konkurenta v osebi Jakoba Bambiča v Trstu. Škatlice so jako podobne C. M. vžgalicam za Istro. Na škatlicah je v klasični slovenski naslednja reklama: „Trgovina od Jakob Bambič Trstu ulica Via Giulia s. 11. Kolonialnega blaga na debelo in drobno, velika zaloga moke, otrobov in družitz domacijh pridelkov ročilja se na deselo in priporoca slavnemu občinstvu.“ Pač žalostno!

— **Kdaj je astronomski „kres“?** Leto za letom se zažigajo po naših hribih kresovi na predvečer sv. Janeza Krstnika, ki ima svoj god 24. junija. In naši ljudje mislijo, da je to „kres“. Pa je velika zmota! „Kres“ je takrat, kadar je najdaljši dan in najkrajša noč, to je 21. junija! Da pri nas ljudje zažigajo kresove na večer 23. junija, je kriv Janez Krstnik ali „kresnik“, ki pa nima s paganskim kresom nič opraviti! Ako hočete biti dosledni, zažigajte kresove 21. junija! Nemoi so veliko bolj dosledni, ki imajo svoje „Sonnenwende“ vselej 21. junija. Pustimo torej Janez „kresnika“ pri miru in držimo se poslej 21. junija. To je pravi „kres“!

— **Najlepše „Nemke“.** V Rožeku je imela preteklo nedeljo Südmarka svojo kresno veselico, h kateri so največ prispevali jeseniški „Nemci“. Pri tem je bilo tudi tekmovanje v lepoti med navzočimi dekleti in ženami ter so dobile vsa tri darila sledeče tri „Nemke“: Jeglič, Adamič in Pošpišil. In vendar poročajo listi, da je bila na veselici zastopana skoraj vsa Koroška. Potemtakem je za lepoto med koroškimi Nemci trda, kakor tudi za — pristnost njihovega nemštva.

— **Poskušeni samomor dr. Stepischnega?** Dne 24. zvečer so našli v Celju dr. Stepischnega, tasta znanega vsenemškega poslanca K. N. Wolfa, v njegovi pisarni zaklenjenega v nezavesti. Eni trde, da ga je zadela kap, drugi, da se hotel zastrupiti. Kaj je resnica, se sedaj še ne ve. Dr. Stepischnegg je bil svoje čase zagrižen Vsenemec in je kot tak igral veliko vlogo v Celju. Kasneje mu je zatonilo solnce sreče in mož je živel v precej desolantnih razmerah.

— **Aretilali** so včeraj ob prihodu parnika „Semiramis“ iz Aleksandrije 29letnega bivšega uradnika egiptске pošte Rudolfa Wodiczko, ki ga je zasledoval avstrijski konzulat v Aleksandriji radi zlorabe uradne oblasti.

— **Visoka starost.** V Novi Štiti pri Gornjem gradu je umrla kmetica, ki je bila stara 120 let.

— **Samomor.** V Trstu je skočil v vodnjak 18letni kamnosek Just Križjak, ker ga je delodajalec radi pomanjkanja dela odpustil iz službe.

— **Velik požar v Žalcu.** Piše se nam: Dne 23. junija okrog 4. popoldne je začelo goreti sredi trga. Pogorela sta dva kozolet in Brinškova hiša. Brinšek se je sam hudo opek. Zgorela je prasiča z mladici. Sreča, da ni bilo vetra; sicer bi bil ves trg v veliki opasnosti. Na licu mesta je bilo deset požarnih bramb iz Savinske doline. Neumorno se je delalo in žalsko ženstvo je vrlo pomagalo. Zanetili so ogenj, ko po navadi — otroci.

— **Z žvepljenkami** se je v sredo igral v Trstu letni sinček trgovskega uslužbenca H. Scabarja. Žvepljenke so dečku vžgale obleko. Hudo opečenega so prepeljali v bolnico.

— **Strela je ubila** 15. t. m. med nevihto 12letnega dečka Ivana Klančnika v Šmartnem pri Gornjem gradu. Pripeljal je h kraju vode mal splay, na katerem so preje vosili delavci kamenje k jez. Stopil je na suho in baš ko je privežaval splay k bližnji vrbi, je tresčilo v njo

in ubilo dečka. Vsi rešili poskusi so bili brezuspešni. Dvema dečkoma, ki sta ostala na splavu, se ni zgodilo ničesar.

Smela. Svoječasno smo poročali, kako je pred meseci blizu Proseka zloglasni potepuh in slepar Iv. Zega, doma iz Koprive na Krasu, dvema otročkom pobegnil, skočil v vlaka. Včeraj pa se je leno sprehajal mimo policijskega ravateljstva v Trstu mlad, elegantno oblečen mladenič. V tistem hipu pa ga je zgrabila za ramo krepka roka policijskega nadzornika Titza. Elegantni mož je bil namreč iskani tiček Zega.

Strasna morala. V Göttingu pri Gradcu sta šla zakonska Maks in Alojzija Brunello na stari grad. S seboj sta vzela 11letno deklico nekake delavca. Na razvalinah sta uprizorila pred deklico predigro iz Sodome. Da bi po besedila sv. pisma kot dobra katoličana ne dobila zaradi tega mlinskega kamna na vrst, je žena držala deklico, da jo je po-hotni mož posilil. Zgledno zakonsko dvojico imajo že pri deželnem sodišču.

Utonil je v Veržeju pri Ljutom-meru v Dravi naduhtelj V. a. u. d. a, zapustivši ženo in osem nepreskrbljenih otrok. Nesrečnika je gotovo prijel krč, ker je bil dober plavalec.

Za Elizabetno otroško bolnico VI izkaz povodom cesarjevega jubileja za Elizabetno otroško bolnico došli darovi: g. višjesodni svetnik Gvidon Schneditz, 10 K; g. Jos. Anton grof Barbo, 20 K; g. J. Sa-jovic, 5 K; g. Fran. Beber, 2 K; g. dr. Gregorij Pečjak, c. kr. gimnazij-ski profesor, 5 K; g. dr. Jos. Schorn, c. kr. gimnazijski profesor, 8 K; g. Jan. Fais, gen. vik., 10 K; g. Maks Samassa, tovarnar, 50 K; neimenova-nec, 2 K; delniško društvo za kemi-čno industrijo na Dunaju, 50 K; g. Gustav Nebenfürer, 4 K; g. dr. Jožef Dolenc, profesor bogoslovja, 4 K; g. Albert Levičnik, c. kr. de-želosodni predsednik, 20 K; g. A. Persche, 20 K; g. Jos. Podrekar, c. kr. inspektor v poklju, 3 K; g. Ed. Putik, c. kr. gozdni svetnik, 5 K; g. Karel Šega, c. kr. gimnazijski profesor, 10 K; g. dr. Ivan Svetina, c. kr. gimnazijski profesor in katehet, 10 K; g. dr. Fran. Detela, vladni svetnik, 6 K; gospa Evgenija Raspi, 20 K; gospa baronica Lutteroth v Trstu, 100 K; ga. Viljelmna Kosfah, 5 K; g. Jos. Mayr, lekarnar, 50 K; delni-ška cementna tovarna v Mojstrani, 100 K; skupaj 519 K; s prejšnjimi izkazanim zneskom 7953 K 50 v; torej vsega skupaj 8472 K 50 v.

Ukradeno kolo. Včeraj dopol-dne je bilo iz Uršulinske veže go-spodični Mariji Staretovi ukradeno žensko „Graziosa“ kolo, vredno 240 kron. Kolo je skoraj še novo, je pro-stege teka (Freilauf), ima dvojni zvonec, torbica za orodje je iz celuloide, z niklom obrobljena. Sedež je na pe-rasa. Balanca ima držaje iz plute, ki levega ne dostaja, policijska številka črna na rumenem polju je 503.

Ogenj. Danes okoli 1/2 9. dopoldne je čuvaj na Gradu z enim strelom naznanil, da gori neko poslopje na Rudolfovem kolodvoru. Čuvaj Jožef Kompare je imel za čuvajnico št. 86 lesen hlev za prašiče in kose, kjer je imel 700 kg. mrve. V hlevu se je igral z vžigalicami 3letni čuvajev sin Ciril in ogenj zanetil. Oddelek prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva je prihitel na lice mesta pod nadstvom g. Ljudovika Striclja z znano naglizo in v kratkem času ogenj lokalizoval. Nevarnost je bila tem večja, ker je tik tega hleva lesena baraka, v kateri je spravljeno razno orodje in nekaj sodov olja, katerega so pa železniški uslužbeni že preje izvalili ven in tudi ti so bili pri ognju pred prihodom gasilcev, prva pomoč. Da se ni tudi ta baraka vnela, se je zahvaliti spretnosti gasilcev in ravno-tako tudi domačih uslužbencev. Hlev je last čuvaja ter je bil vreden 80 K, mrva pa 18.

Izgrubljen in najdeno. Filip Smerdel je izgubil črno denarnico s tremi predali v nji nekaj čez 30 K in listek od mitnice. Matija Kavčič je izgubil nikelnasto žepno uro. Šolska učenka Viktorija Čebula je izgubila rjavo usnjato denarnico z manjšo svoto denarja. Zasebnica Ka-rolina Pavek je našla črno denarnico z vsebino 30 K. Franja Gams je za-menjala v Frančiškanski cerkvi svoj dober solnčnik s slabejšim, dobi se ga pri nji, Dolenjska cesta št. 2.

Prah na ulicah je odkar se ne škropi, tak, da se človek boji stopiti iz hiše. Treba bo na vsak način nekaj ukreniti, da se vsaj deloma odstrani ta nadloga, sicer bo neznojni prah, ker se ni nadejati dežja, res udušil Ljubljano. Ljubljanka teče skozi mesto, ali bi se ne dala njena voda začasno porabiti za škropljenje ulic? Saj vendar ima magistrat še na razpolago nekaj škropilnih voz!

„Društvena godba ljubljans-ka“ koncertuje danes pri večerni kinematografski predstavi „The Elite Biograf“ na vrtu hotela pri Maliču. Začetek ob 8. zvečer.

Vojaški koncert se vrši jutri večer v restavraciji Friedl v Gra-dišču.

Drobne novice.

Avstrijski Lloyd je imel včeraj na Dunaju občni odbor ter sklenil, da se čisti dobiček 8.003.509 K raz-deli sledeče: 3.345.033 K se odpiše k penzijskemu fondu se pridene 250 tisoč kron, za premije 1.096.749 K, a 1.152.000 K se razdeli med akcijon-arje.

Velika nesreča na morju. Blizu Kadiksa se je potopila španska ladja „Larache“. Ladja je trčila ob skalo pod vodo ter se naglo potopila. Utonilo je bajje 151 potnikov. Med utopljenici so tudi kapitan, vsi častniki in zdravnik.

Ogrski državni zbor je sprejel zakon o zvišanju davka na žganje.

Ban Rauch bo imenovan te dni za pravega tajnega svetnika.

Električni tok je ubil v Be-netkah tri ženske, ki so klepetale na ulici v trenutku, ko se je utrgala nad njimi električna žica.

Razne stvari.

*** Tajinstvena smrt dekleta.** Pod hribom Gellerhom so našli ne-davno truplo deklice, ki je očitno padla s skale ter se ubila. Dva dni nate je policija dobila pismo, v ka-terem ji nepodpisani naznanja, da se je deklica imenovala Marija Geny, ki je postala bredovomno žrtev zločina. Pisec pravi, da je šel z dekletom na sprehod na hrib. Srečali so ju dva civilista in en topničarski vojak. Ci-vilista sta se mu predstavila za de-tektiva ter ga pozvala, da gre takoj z njima. M. r. al je ubogati, a dekleta je prevzel vojak ter je ostal z njo na hribu. Ko sta prišla navidezna detektiva z njim pod hrib do mostu, sta ga izpustila. Drugi dan je slišal, da so našli deklo mrtvo, in prepričan je, da se je zgodilo z njo hudodel-stvo. Policija je pozvala anonimnega pisca, naj se javi.

*** Krščanska ljubezen.** Trgo-vec, ki je član kake cerkve, moli Kristusa kot svojega odrešenika. Toda živi li tudi po njegovih besedah, ka-dar se snide s kakim tekmečem na trgovišču ali v družbi? Ako pronajde, da kdo z njim nepravilno in slabo ravna, prične li zanj moliti? In bla-goslavlja li onega, ki njega preklinja? Ako je bil kdo tako nesrečen, da hoče dobiti ljubezen kake ženske, katera ima pa raje njegovega tek-meča, ga li blagoslovi in skuša li zanj dobro storiti? Ljudje, ki hodijo marljivo v cerkev in ki so ponosni na to, da so praktični kristjani, či-tajo vsako nedeljo in tudi med ted-nom besede Izveličarja, ki se glase: „Ne sodite, da ne bodete sojeni.“ To čitajo ob nedeljah, leto za letom, ponavljajo jih sami doma in v cer-kvah. Ko pa ostavijo cerkev in ko potem šest dni v tednu kupujejo in prodajajo, se pripravajo in pričajo, — zamoremo li o njih trdit, da žive po Kristusovih naukih? Skušajo li oni izkazati svojim nasprotnikom do-brote in govore li oni o svojih sov-ražnikih le dobro? Ako pa tega ne store, zamorejo li potem sami sebe nazivati, da so kristjani? Svetu in tudi nam le malo koristi, ako izgo-varjamo vedno le besede Kristove in ako trdimo, da verujemo na ono, kar je on učil, med tem ko so pa naša dejanja z njegovimi nauki v največ-jem protislovju. Buda je dejal že 500 let pred Kristom: „Ljubite se med seboj in ljubite vse stvare; ne mislite nikdar kaj slabega in govo-rite le dobro; ne storite drugim nič slabega, ako nečete, da bodo tudi drugi vam storili kaj slabega.“ Kris-tus je ponovil te besede v še lepši obliki, toda na milijone ljudi je, ka-teri trdijo, da se ravna po teh na-ukih, ki pa po svojih dejanjih ne za-slужijo imena kristjanov...

*** Merry-Widow-klobuk — re-šitelj.** Raz most na Vicent Street v West Endu je skočila Ana Mayes v globočino z namenom, da izvrši na ta način samomor. Most je na onem mestu visok 30 čevljev, toda radi iz-redno širokega klobuka se je padec tako omilil, da je dekle le počasno letela v globočino, ne da bi se kaj poškodovala. Policija je prepričana, da je dekletu rešil življenje njen širok Merri-Widow klobuk, kakoršnji so le-tos v modi.

*** Tolstoj proti baletu.** Od car-skih gledališč v Moskvi in Petrogradu dobiva grof Tolstoj na taniemah let-nih 700 rubljev. Gledališčno ravnat-elstvo je odredilo, da se tanieme, katerim se pisatelji odrežejo, prilijojo fondu za povečanje baleta. Grof Tol-stoj že več let ni vzdignil svojih taniem, a ko je zvedel v kak namen služi njegov denar, je svoja darila preklinal, češ, da je balet popolnoma nepotrebna stvar ter bo svojih 700 rubljev rajši razdelil vsako leto med reveže. In vendar je znano, da je bil Tolstoj v mladosti strasten plesalec.

*** Zakon proti alkoholnim pi-jacem na Angleskem.** V Angleskem parlamentu imajo večino libe-ralci, a sedaj so vse druge stranke prišle hudo gonjo proti liberalcem, ker so ti dosegli pri vladi, da name-rava v roku 14 let odpraviti na An-gleskem 30.000 gostiln in žganjaren. Iračunalo se je namreč, da se na Angleskem, kjer je 32 1/2 milijona prebivalcev, proda na leto na 3 1/2 mi-lijarde kron raznih alkoholnih pijač. Delavska rodbina potroši povprečno na leto 400 K za alkoholne pijače. Zaradi tega je začelo učene ljudi, ki gledajo dalje v bodočnost, skrbeti, da bi angleški narod mogel polagoma propasti, ker pijača mori in slabi ljudi. Od pijančujočih staršev ni ni-koli zdravih ljudi. Proti novemu za-konu se puntajo vsi, ki žive od go-stilen in pripravljanja opojnih pijač, a upati je, da liberalna vlada le zmaga.

*** Orjentalni pregovori o ženski.** Ženske solze so poceni, žen-ski smeh dobro de. — Kar piše raz-brska, ne more devet petelinov po-ravnati. — V ženskem naročju se mora učenost zadušiti. — Preiskuj rob, preden kupiš platno, in mater, preden snubiš hčer. — Dokler nisi z ženo pojedel tovara soli, je ne po-znaš. — Ako ima ženska lepe zobe, zdi se ji vse smešno. (Tako rada se smeje, da lahko kaže zobe) — Lepe ženske so en teden dobre; dobre ženske so vedno lepe.

*** Pameten kapitan.** Energična žena in bolehen gospod sta prišla na ladjo. Slabotni mož je šel takoj v kabino, kjer ga je energična žena za-vila v odeje, potem pa je šla na krov, kjer je nagovorila kapitana: „Moj mož je posebno dovzeten za morskoro bolezen. Gospod kapitan, ali bi mu mogli svetovati, kaj naj stori, ako ga napade bolezen?“ Kapitan je salutiral ter odgovoril: „Ni mu treba sveta, milostiva gospa. Bo že sam stori.“

*** Admirali brez mornarice.** Dasi Rusija po nesrečni vojni z Ja-ponsko pravzaprav nima vojne mor-narice, vendar ima 110 aktivnih ad-miralov, od teh zapoveduje brodomu le 7. 54 admiralov živi sploh le na kopnem.

*** Kitajski sleparji z znam-kami.** Prekanjeni Kitajci znajo na poseben način slepariti poštno upravo. Cez znamko potegnijo neke vrste gumija, tako da je znamka popol-noma vidna, a vendar se je ne prime poštni pečat. Adresat, ki je seveda z odpošiljateljem o tem sporazumljen, odlepi znamko ter jo zopet porabi.

*** Ameriško bogastvo.** V ame-riških Zedinjenih državah živi sedaj 3828 milijonarjev, ki imajo skupno 80 milijard kron premoženja. Na vsakih 20.000 prebivalcev pride en milijonar. Pred 80 leti je bilo šele šest milijonarjev. 88% milijonarjev si je z lastno pridnostjo pridobilo svoje premoženje, le 12% je takih, ki so premoženje podedovali.

Telefonska in brzojavna poročila.

Cesarjevo pooblastilo finančnemu ministru.

Dunaj 26. junija. Cesar je dal finančnemu ministru pooblastilo, da se zvišajo plače poštini in železniškim uslužbencem za 18 milijonov kron. Teh 18 milijonov se vzame od zvi-šanih dohodkov davka na žganje. Plače se zvišajo s 1. oktobrom 1908, ako stopi zakon v veljavo 1. decembra; nadalje je cesar pooblastil ministra, da opusti zadnja dva raz-reda hišnorazrednega davka, kar znaša 7 milijonov kron.

Poslanec Ježovnik nevarno obolel. **Volanje 26. junija.** Štajerski slo-venski napredni poslanec Vin k o Ježovnik je nevarno obolel. Obolel je na obistih in se mu bo najbrže treba podvreči operaciji.

Cesar v lšu.

Dunaj 26. junija. Cesar se je danes zjutraj odpeljal v lšo.

lšl, 26. junija. Cesar se je ob 11. uri dopoldne pripeljal semkaj in bil na kolodvoru slovesno sprejet.

Razprava o proračunu končana. **Dunaj 26. junija.** Proračunska debata je bila zaključena ob 2:57 po-poldne. Za generalna govornika sta bila izvoljena Steiner in Mu-chitsch. Glasovanje o proračunu bo ob 6.

Poslanska zbornica.

Dunaj 26. junija. Nočna seja je trajala do 1/2, na 2. zjutraj. Vse ga-le-rije so bile natlačene polne. Zadnji je govoril dr. Hočevar, ki je ostro kritiziral postopanje justične upra-ve napram slovenskim uradnikom. Dr. Hočevarja so neprestano motili z medklicjo Dobernig, dr. Herold in drugi nemški poslanci. Narodni češki socialci Choc je zaklical pred-

sedniku dr. Weisskirchnerju: »Po-šljite vendar domov pijance«, kršča-ski socialci Bielohlawek pa je kri-čal: »Ugasnite raje luč!« V tej seji so bili vloženi še štirje novi nujni predlogi. Današnja seja se je pričela ob 10. dopoldne. Do 2. popoldne so go-vorili že vsi govorniki razen dveh.

Dunaj 26. junija. Krščanski so-cialci se trudijo na vse načine, da bi pridobili večino za znano resolucijo Schmid, vendar pa se sodi, da za to resolucijo ne bo dobili večine.

Predskančionirani zakonski načrti.

Dunaj 26. junija. Cesar je več-raj podelil finančnemu ministru dr. Korytowskemu predskančijo za za-konska načrta o reformi hišnoposlop-nega davka in za zboljšanje plač poštnim uslužbencem. Za zvišanje plač poštnim uslužbencem se zahteva 18 milijonov kron.

Gosposka zbornica.

Dunaj 26. junija. Gosposka zbornica je imela danes popoldne ob 3. sejo. Dopoldne so stranke konfe-ri-rale o svojem stališču, ki ga naj za-vzamejo napram proračunu. V zbor-nici je navzočih 6 cerkvenih dostoj-anstvenikov, med njimi tudi škof Jeglič. Škofi v razpravi o proračunu sami ne bodo govorili, pač pa so po-oblastili grofa Thuna, da v njihovem imenu izrazi nezadovoljstvo cerkve-nih krogov radi rešitve Wahrmun-dove afe-re.

Zahvala dr. Kramarja, Hribarja in dr. Hlibovkega.

Petrograd 26. junija. V današnji seji gosudarstvene dume se je pričela zahvala poslancev dr. Kra-marja, Ivana Hribarja in dr. Hlibo-vkega za pristrčni sprejem v Pe-trogradu. Duma je vzela zahvalo z velikim odobravanjem na znanje.

Gospodarstvo.

K zvišanju cene pri pivu.

Pivovarska industrija se smatra kot najbogatejša in najbolj dobička-nosna obrt, in čudno zveni, da te ne-koč resnične razmere danes baje ni-so več take. In vendar se nahaja pi-vovarska obrt v Avstriji brez-dvomno v hudi krizi, katera kaže posebno glasen izraz v bilancah akcijskih pivovaren. — Celo kapi-talsko krepke, dobro vodene pivo-varne deloma ne plačujejo sploh ni-kakih dividend, deloma pa tako niz-ke, da ne dosesajo niti obrestovanja hranilničnih vlog ali pa jih le ma-lenkostno presežajo. Ta pojav je na prvi pogled tem zagonečnejši, ker konsum pive v splošnem narašča in ni moči nikakor uvidevati, zakaj bi ravno pivovarska obrt od industri-jalnega veleobrega stališča zadnjih desetletij ne uživala nikakih koristi. Vzrok za ta padec sloni na dveh dej-stvih, katerih eno je od stališča pi-vovaren nezavisno ter je torej na-stalo brez krivde te-teh, dočim so za drugo dejstvo pivovarji odgovorni sami.

Prvi vzrok tiči v splošnem in vednem podraževanju sirovin in po-možnih sredstev, kakor tudi vse de-lavske režije, med tem ko drugi vzrok tiči v medsebojnem brezpri-mernem, povsem negospodarskem konkurenčnem boju pivovaren sa-mih.

V prvem slučaju je pač znano, da se že nekaj desetletij opaža ne-prestano poviševanje vseh cen. — Od onega časa, ko se je v naših pla-ninskih deželah za pivo uvedla zad-nja povišana cena — to je pred 36 leti — narasle so cene za pivovarske potrebščine vseskozi jako znatno.

Posebno je ječmen, glavna siro-vina, zadnja leta stalno, in sicer za 30—35% v ceni poskočil, dejstvo, katero že samo zase povišuje proiz-vajalne stroške piva za več kot kro-no pri hektolitru, in katero dejstvo je brezdvomno posledica naših novih trgovinskih pogodb, ki Avstro-Ogr-sko od svetovnega žitnega trga tako-rekoč izključujejo. Posebno izbolj-šanje v tem oziru za čas trajnosti teh pogodb tudi ni pričakovati. — Oso-bito pa očitna letošnja slaba leti-na vzbuja strah pred novim podra-ženjem ječmenske cene.

Druga pomožna sirovinska sred-stva pivovaren so se v zadnjih de-setletjih podražila nastopno:

premog	20—25 %
les za sode	45—50 %
les za sode	175—200 %
železno obročevje za sode	20—30 %
smola	25—30 %
tehnične potrebščine	30—100 %
pipe	10—50 %
steklenice	25—30 %
zamaški	10—25 %
itd. itd.	

K temu pride še znatno podraže-nje krme in stavnih potrebščin.

Plače in plačila so v zadnjih treh desetletjih za 50—70% posko-čile, kar tvori seveda jako občutno obremenjenje proizvodnje, k čemur pridejo še v zadnjih letih upeljani doneski za zavarovanje v slučaju bo-lezni in nezgode ter deloma tudi že

za starostno zavarovanje, kakor tu-di nova deželna naklada na domačo pijačo pivovaren.

V istem času povišali so se do-hodninski davki pri pivovarnah za 35—40%, deželne, okrajne in občin-ske doklade, kakor tudi jako občutne železniške tovarnine v jako izdatni meri. — Istotako je, kakor znano, semintja v zadnjih letih bančna ob-restna mera se jako občutno podra-žila.

Navzlic temu pa se že 36 let ce-na pri pivu ni prav nič premenila in vendar pivovarska industrija ni, kar so vse druge industrije pred njo že davno storile — svojih prodajnih cen primerno proizvodjalnim stroškom prikojila. Nasprotno! Mestu tega so bili prodajni pogoji in s tem posredno tudi cene vedno slabše. In to tudi dovaja do drugega vzroka gospodarske bede pivovarske indu-strije, k brezmejnem konkurenčnem boju pivovaren med seboj, kateri je to nekdaj jako cvetočo industrijal-sko panogo dovel v resno nevarnost.

Ne da se skoro vsega našteti, kar je neumorno stremljenje pivovaren v dosego kar možno največjega od-dajnega okraja — kar se v strokov-nih krogih prav dobro označuje z »hektolitrsko steklinco« — spravila na bojnih sredstvih na dan, da se na-sprotnika prekosi ter se mu odvzame naročnike: popust pri ceni, škenta, brezplačna oskrbitev inventarja, led, pivarski odpadki, vozove in ko-nje in drugo, noveletno, godbeno in drugo prosto pivo, podpore k naje-mu in zidavi kleti, povračilo za led in — glavna stvar — posojila. Poso-jila gostilničarjem v Avstriji dana od pivovaren deloma brezobrestno, deloma proti jako majhnim obre-stim, večkrat celo brez vsake poro-štvene varnosti, dosežajo visočino okroglo 300 milijonov kron.

Vsled te brezprimerne darežlj-i-vosti pivovaren se je brezsedstve-nim izven gostilniške obrti stoječim eksistencam omogočilo, da so prišle v to obrt ter z nespametnim in ne-strokovnjaškim postopanjem v cenah spravile nekaj — kakor pivovarne — cvetočo gostilniško obrt na obža-lovanja vredno gospodarsko stali-šče, na katerem dandanes po večini še stoji.

Nespametni bojni način pivova-ren med seboj pa je izzval pri njih samih najžalostnejše uspehe.

Na stotine posebnih malih pivc-varskih obratov je v zadnjih deset-letjih preminulo, tako da je število pivovaren v tem času padlo za polno tretjino.

A tudi gospodarsko močnejše med njimi, med temi tudi jako ve-lika podjetja so se vsled teh razmer skoro vse pri bankah in kreditnih zavodih hudo zadolžile; te zadolžitve so, kakor kažejo bilance delniških družb jako jasno, mnogokrat dosegle polovico delniške glavnice in tudi več. Nadaljni obstoj teh žalostnih razmer bi moral, posebno ob času de-narne krize, dovesti banke in kredit-ne zavode do omejitve pivovarnar-jem dovoljenega kredita, kar bi ime-lo za posledico množine iztirjavanih pivovaren pri gostilničarjih; za zad-njo obrt pa bi ta slučaj značil tako-rekoč nje popoln propad.

Avstrijski pivovarnarji so sku-šali to nezdruvo stanje v zadnjem času odpraviti s tesnejšim združe-njem v po kronovinah razdeljenih obrambnih zvezah in s pametno ome-jitvijo dosedanje negospodarske kon-kurence — in to deloma že z uspe-hom. Končno izboljšanje sedanjega slabega stanja tako v pivovarski ka-kor tudi gostilniški obrti, doseči se more le z primernim povišanjem do-sedanje prodajne cene piva z ozirom na narasle proizvodjalne in obratne stroške ter po dolgem mirem stan-ju, da padanju dosedanje prodajne cene in in vsak treznomislec človek, kateri motri gospodarski razvoj na-šega časa nestranskarso, bode tako povišanje cene le odobral. Najvaž-nejša življenska potrebščina: moka, meso, mleko, jajca, sirovo maslo itd., tisočere potrebščine pri hiši in v dnevnem življenju: premog, drva, železo, obleka itd. itd. vse, prav vse so v zadnjih letih v cenah poskočile in v večinih jako znatno se zvišale in že z velikim davkom in posebno v zadnjem času uvedeno — deželno na-klado tako občutno obremenjeno pi-vo naj bi med njimi edino delalo iz-jemo? Avstrijski pivovarnarji so bi-li torej — enako bavorskim, posebno monakovskim pivovarnam — primo-rani, splošno povišanje njih proiz-vodov uvesti.

Na Češkem se je izvedlo to povi-šanje po večini že v pretečenem me-secu, v Sleski, severni Moravski, Gornje Avstrijski, na Solnograškem, Štajerskem, Koroškem in Kranj-skem se uvede s 1. julijem. Ta povi-šek cene pride samoumevno v enaki meri in povsem opravičenem načinu tudi za svoj obstoj težko se borečemu gostilniškemu obrtu v dobro ter bo-de znašal pri točilnih cenah 4 vinar-je pri litru.

Meteorološko poročilo.						
Višina nad morjem 306. Srednji kračni tlak 759 mm						
Junija	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	
25.	9. zv.	736.9	19.1	sr. jvzh.	jasno	
26.	7. zj.	788.3	13.5	sl. jvzh.	"	
	2. pop.	736.6	26.8	sr. svzh.	"	

Srednja včerašnja temperatura 19.9, norm. 18.7. Padavina v 24 urah 0.0.

Borzna poročila.
Ljubljanska
„Kreditna banka v Ljubljani“.
Uradni kurzi dne 25. junija 1908.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
4 1/2 % majska renta	97 05	97 25
4 1/2 % srebrna renta	99 10	99 30
4 % avstr. krona renta	97 20	97 40
4 % zлата	116 10	116 30
4 % ogrska krona renta	93 —	93 2 1/2
4 % zлата	111 15	111 35
4 % posojilo dež. Kranjske	97 75	98 75
4 % posojilo mesta Spiljet	100 10	101 0
4 % posojilo mesta Zadar	99 20	100 20
4 1/2 % bos.-herc. železniško	98 75	99 75
4 % posojilo 1902	97 95	98 25
4 % češka dež. banka k. o.	97 60	98 30
4 % z. o.		
4 1/2 % zast. pisma gal. dež.	98 70	99 70
4 % hipotekne banke		
4 1/2 % pešt. kom. k. o. z	104 —	105 —
4 % 10 pr.		
4 1/2 % zast. pisma Innerst.	98 50	99 50
4 % hranilnice		
4 1/2 % zast. pisma ogr. centr.	98 25	99 25
4 % dež. hranilnice	98 50	99 50
4 1/2 % z. pis. ogr. hip. ban.		
4 % obl. ogr. lokalnih železn. d. dr.	98 —	99 —
4 1/2 % obl. češke ind. banke	99 75	100 75
4 % prior. lok. želez. Trst-Poreč	99 90	
4 % prior. dolenskih žel.	98 20	99 20
3 % prior. juž. žel. kup. 1/2 1/2	283 85	285 85
4 1/2 % avstr. pos. za žel. p. o.	98 90	99 90

Srečke.	150-30	154 30
Srečke od 1. 1860 1/2	261 —	265 —
od 1. 1864	142 50	146 50
titzke	270 —	276 —
zem. kred. I. emisije	261 50	267 50
II.	249 25	256 25
ogrške hip. banke	101 —	107 —
srbske a frs. 100 —	185 25	186 25
turške	19 40	21 40
Basiliška srečke	471 —	48 —
Kreditne	108 —	118 —
loonske	111 —	121 —
Krakovske	61 25	67 25
Ljubljanske	50 —	54 —
Avstr. rdeč. križa	25 25	27 25
ogr.	67 50	71 50
Kudolfove	187 25	188 25
Saichurške	185 55	186 55
Dunajske kom.		

Dejnice.	126 75	127 75
Želne železnice	693 50	694 50
Avstr.-ogr. bančne deln.	1747 —	1758 —
Avstr. kreditne banke	618 60	619 60
Črške	738 50	739 50
Zemstovske	238 —	238 50
Premogopok v Mostu (Brix)	705 —	708 —
Alpske montan	643 75	644 75
Praške žel. ind. dr.	2639 —	2649 —
Rima-Murányi	545 80	546 30
Trboveljske prem. družbe	263 —	247 —
Avstr. orožne tovr. družbe	529 —	533 —
Češke sladkorne družbe	167 —	169 —
Valute.	11 36	11 38
C. kr. cekin	19 12	19 15
20 franki	23 51	23 55
20 marke	23 93	23 99
Sovereigns	117 50	117 70
Marke	95 45	95 65
Laški bankovci	2 51	2 51
Rubli	4 80	5 —
Dolarji		

Žitne cene v Budimpešti.		
Dne 26. junija 1908.		
Termin		
Pšenica za oktober	za 50 kg K	11 15
Rž za oktober	za 50 kg K	9 15
Koruzza za julij	za 50 kg K	7 03
Oves za oktober	za 50 kg K	8 29
Efektiv.		
Nespremenjeno.		

Sarg glicerin.
obojeno in tekoče
mjilo
napravljeno kašo
belo in nežno.
Dobi se povsod.

Svobodnoliselni
Slovenci in Slovenke,
prispevajte za
Trubarjev spomenik.

Viljem Sattner
včeraj ob 3. zjutraj, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, v 55. letu starosti mirno zaspal v Gospodu. Pogreb draga pokojnika se vrši danes, dne 26. junija ob 5. popoldne iz mrtvašnice v Leonišču na pokopališče k Sv. Križu. Počivaj v miru! 2253
V Ljubljani, 26. junija 1908.

Slovenci, kupujte vžigalice v korist družbi sv. Cirila in Metodal

Zahvala. 2248
bodi vsem, ki so se udeležili pogreba gospoda
Antona Tomlinška
notarskega kandidata
darovali vence, posebno pa društvu notarskih kandidatov in nam izrekli sožalje.
Žalujoči ostali.

Sanatogen
Več nego 5000 profesorjev in zdravnikov vseh kulturnih dežel ga je sijajno ocenilo kot najuspešnejši krepljivi in osveževalni pomoček.
Krepi telo. Jači živce.
Dobiva se po lekarnah in drogerijah. Knjižnice pošilja zastoj in poštne prosto Bauer & Cie., Berlin, SW. 48. — Generalno zastopstvo: C. BRADY, Dunaj I., Fleisch-167-6 mark 1.

Kleparski pomočnik
samostojen, se sprejme v stalno delo pri **Antonu Joštu**, kleparskem mojstru v Domžalah. 2217-3
T. Pogačnik Pred škofijo št. 21, II. nadstropje sprejme takoj 2223-2
šivilje

Ravnokar je izšla
Stara devica
povest, spisal **K. Oblak**.
Cena 60 v., s pošto 70 v.
„Stara devica“ je ljubezniva in zanimiva povest iz malomestnega življenja na Slovenskem. Kdor jo vzame v roke, jo bo čital z veseljem.
Dobiva se v „Narodni knjigarni“ v Ljubljani.

Restavracija prej Friedl
V soboto, dne 27. junija t. l. na vrtu
velik vojaški koncert
popolne vojaške godbe
pehotnega polka Leopold II. kralj Belgijcev št. 27 pod osebnim vodstvom kapelnika Božidarja Christophsa.
Začetek ob 8. Vstopnina 60 vin.
Točil se bode predobroznani „pizenjski prazdnj“ in pa Reininghausovo marčno pivo. Specialiteta: cviček dr. Schmirmaula, pikerer grofa Merana.
.. Priznana dobra kuhinja. ..
Žive postvili na izbilo.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najrazumnostnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživlje in smrt s manjšajočimi se vplačili.
Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

Hlapec
za razna dela se sprejme takoj pri zalogi piva bratov Reininghaus v Spodnji štiki. 2229

Seno! Seno!
V Črni Jeklah na Barju se bode oddajala stoječa mrva na 40 oralih večinoma sladkih travnikov v malih parcelah dražbenim potem v ponedeljek, 29. junija ob 4. popoldne. 2228-1
Licitantom bode na razpolago doln, ki se odpelje ob 2. popoldne s Trnovskega pristanu na travnike. Zlicitirana vsota se ima plačati takoj pri dražbi.
Baron Codellijev oshkrbnitvo Turen ob Ljubljani.

Posteljno perje in puh
oprano in osnaženo
1/2 kg od 45 kr. naprej
182-25 prodaja
C. I. Hamann
v Ljubljani.

5000 kron zaslužka
plačam onemu, ki mi dokaže, da moja čudesa zbirka
600 kosov samo za fl. 250
ni priložnostni nakup in sicer:
Prisna švicarska pat. sist. Roskopf žepna ura, točno regul. in ki nastančno gre, s šleto tvorniško pisano garancijo; ameriška double-sata oklepna verižica; 2 amer. double-zlata prstana (za dame in gospode); angl. pozlačena garnitura: mansetni, ovratniški in naprtni gumbi; izdelni amer. žepni nožek; elegantna svilnata kravata najnovjšega kroja, barva in vzorec po želji; prekrasna naprava igla s simiti-briljantom; mlčna damska damska broža, poslednja novot; koristna žepna toaletna garnitura; elegantna pristno usnj. denarnica; par amer. butonov s limit. klatnim kamnom; pat. angl. vremenski tlakomer; salonski album s 96 umetn. ter najlepšimi pogledi sveta; prekr. kolje za na vrat ali v lase iz pristnih jutrovskih biserov; 6 indiskih čarovnikov — razvedre vsako družbo in še 360 razl. predmetov, koristnih in neuprljivih pri vsaki hiši — zastoj. Vse skupaj s eleg. sist. Roskopf žepno uro, ki je skana dvakrat toliko vredna, samo glid. 250. Po povzetju ali denar naprej (tudi znamke) pošilja
S. URBACH, svetovna razpošiljalnica.
Krašov št. 57.
N. B. Kdor naroči 2 zavitka, mu pridenem zastoj prima angl. britev ali 4 najfin. žepnih robocev. Za neug. jajoče denar takoj nazaj, vsak risiko torej izključen. 2232

„SLAVIJA“
vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fondi: 41,335,041 01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 97,814 430 97 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slo.-ansko-narodno upravo.
Vsa pojasnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančni hiši v Gosposkih ulicah št. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder postuje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občokoristne namene.

Mademoiselle 2231-1
Andrée Prévot
(Institutrice brevetée)
prévient qu'elle part, le 3 Juillet, à Paris, pour les vacances et sera de retour, à Ljubljana, le 15 Septembre 1908 pour reprendre les leçons de Français.

Za poletno sezijo največja izbira
damskih prašnih plaštev, kril, bluz in dekliskih oblek. — Obleke za gospode, dečke in otroke, tudi obleke za tennis in pralne obleke.
Čudovito nizke cene:
„Angleško skladišče oblek“
O. BERNATOVIČ
v Ljubljani, Mestni trg št. 5.

Samo 6 dni
Havre-New York
Francoske prekomorske družbe.
Edina najkrajša črta čez
Bazel, Pariz, Havre v Ameriko.
Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje za vse slovenske pokrajine
samo
Ed. Šmarda
oblastveno potrjena potovalna pisarna
Ljubljana Dunajska cesta 18 Ljubljana
v novi hiši „Kmetke posojilnice“, nasproti gostilne pri „Figovcu“.

Valvazor- Fr. Stupica, Ljubljana. Mar. Terejev trg 6. zije cesta 1.
Največja zaloga poljedelskih strojev!
Prepriča naj se vsakdo sam, da se tam dobe najboljše slamoreznice, mlatnice, gepeljni, čistilnice ali pajkeli, kosilni stroji, trombe za vodo itd.
Stroji, ki jih imam v zalogi, so iz najboljših in največjih tovarn, solidno in močno izdelani ter prekašajo vse konkurenčne izdelke.
Posebno opozarjam na kosilne stroje „DEERING“ ki so iz največje tovarne celega sveta in katerih tovarna razpeča na tisoče in tisoče komadov na leto ter sem uverjen, da v kratkem času njihče ne bode zahteval drugega kosilnega stroja, nego samo stroj z imenom „DEERING“ ki nima zastoj imena „KRALJ VSEH KOSILNIH STROJEV“.
Nadalje priporočam tudi vsakovrstne cevi, železne in svinčene za vodovode, vse stavbne potrebščine, traverze, šine, storjo, cement itd. ter sploh vse v železninsko stroko spadajoče predmete — S posebnimi ponudbami na različne stroje kakor tudi na vsa vprašanja sem vedno rad na razpolago. Za dobro blago in točno postrežbo kar tudi za zmerne cene pa jamči moja velika zaloga. 2120-4

Oes. kr. avstrijske državne železnice.
Izvod iz voznega reda.
Veljaven od dne 1. maja 1908. leta
Odhod iz Ljubljane juž. žel.:
7-05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožčico, Celovec, Prago.
7-07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
9-26 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.
11-38 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec.
1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
3-45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.
7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.
10-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Podrožčico).
Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:
7-28 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.
2-05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.
7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.
10-50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih.)
Dohod v Ljubljano juž. žel.:
6-56 zjutraj. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Jesenic, Gorice, Trsta.
8-34 zjutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
11-22 predpoldne. Osebn. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka juž. žel., čez Podrožčico in Trbiž, Gorice drž. žel., Jesenic.
2-32 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
3-56 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Gorice drž. žel., Trsta drž. žel., Jesenic.
6-50 zvečer. Oseb. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Jesenic.
8-37 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenic.
11-50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenic.
Dohod v Ljubljano drž. kolodvor:
6-46 zjutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.
10-59 predpoldne. Osebn. vlak iz Kamnika.
6-10 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.
9-59 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Samo ob nedeljah in praznikih.)
(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednje evropskem času.)
G. kr. razvojništvo državnih železnic v Trstu.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder postuje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občokoristne namene.

Dobre ohranjena
oprava
porabna za vsako trgovino, se cení prodá. 2213-3
Kdor bi hotel kaj kupiti, naj se zgleda ob 28. t. m. na Dunajski cesti št. 20, nasproti kavarne „Evropa“ v Ljubljani.

Samo 6 dni
Havre-New York
Francoske prekomorske družbe.
Edina najkrajša črta čez
Bazel, Pariz, Havre v Ameriko.
Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje za vse slovenske pokrajine
samo
Ed. Šmarda
oblastveno potrjena potovalna pisarna
Ljubljana Dunajska cesta 18 Ljubljana
v novi hiši „Kmetke posojilnice“, nasproti gostilne pri „Figovcu“.

Valvazor- Fr. Stupica, Ljubljana. Mar. Terejev trg 6. zije cesta 1.
Največja zaloga poljedelskih strojev!
Prepriča naj se vsakdo sam, da se tam dobe najboljše slamoreznice, mlatnice, gepeljni, čistilnice ali pajkeli, kosilni stroji, trombe za vodo itd.
Stroji, ki jih imam v zalogi, so iz najboljših in največjih tovarn, solidno in močno izdelani ter prekašajo vse konkurenčne izdelke.
Posebno opozarjam na kosilne stroje „DEERING“ ki so iz največje tovarne celega sveta in katerih tovarna razpeča na tisoče in tisoče komadov na leto ter sem uverjen, da v kratkem času njihče ne bode zahteval drugega kosilnega stroja, nego samo stroj z imenom „DEERING“ ki nima zastoj imena „KRALJ VSEH KOSILNIH STROJEV“.
Nadalje priporočam tudi vsakovrstne cevi, železne in svinčene za vodovode, vse stavbne potrebščine, traverze, šine, storjo, cement itd. ter sploh vse v železninsko stroko spadajoče predmete — S posebnimi ponudbami na različne stroje kakor tudi na vsa vprašanja sem vedno rad na razpolago. Za dobro blago in točno postrežbo kar tudi za zmerne cene pa jamči moja velika zaloga. 2120-4

Oes. kr. avstrijske državne železnice.
Izvod iz voznega reda.
Veljaven od dne 1. maja 1908. leta
Odhod iz Ljubljane juž. žel.:
7-05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožčico, Celovec, Prago.
7-07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
9-26 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.
11-38 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec.
1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
3-45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.
7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.
10-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Podrožčico).
Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:
7-28 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.
2-05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.
7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.
10-50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih.)
Dohod v Ljubljano juž. žel.:
6-56 zjutraj. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Jesenic, Gorice, Trsta.
8-34 zjutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
11-22 predpoldne. Osebn. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka juž. žel., čez Podrožčico in Trbiž, Gorice drž. žel., Jesenic.
2-32 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
3-56 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Gorice drž. žel., Trsta drž. žel., Jesenic.
6-50 zvečer. Oseb. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Jesenic.
8-37 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenic.
11-50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenic.
Dohod v Ljubljano drž. kolodvor:
6-46 zjutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.
10-59 predpoldne. Osebn. vlak iz Kamnika.
6-10 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.
9-59 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Samo ob nedeljah in praznikih.)
(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednje evropskem času.)
G. kr. razvojništvo državnih železnic v Trstu.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder postuje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občokoristne namene.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder postuje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občokoristne namene.